СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 135. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 14-го липня 1944. No. 135. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, July 14, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — 4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВЕЛИКІ ШКОДИ ВІД ПОСУХИ У СХІДНІХ СТЕЙТАХ

ВАШИНГТОН. — Краєва Рада Звітів про жнива дістала вже звідомлення про вигляди цьогорічних жнив. Із звітів виходить, що східні стейти потерпіли і ще потерплять великі шкоди внаслідок посухи. В околицях ріки Мисисипі фармері від 6 тижнів моляться за дощ. У смузі між Вирджінією й Тенесі в однім дни зігнали фармері 3,125 штук худоби на зарізь, щоб ратувати її від голодової смерти, коли повисихала трава й хопта на пасовисках. У Норт Каролайні треба було попріорувати засіви на пни, бо не було що збирати. В той спосіб впали жертвою посухи бараболі й фасоля.

Від посухи терплять і міста, бо не стає води. Головно терплять фабрики, які потребують води для своєї продукції, а в деяких містах, як от у Клівленді, треба було обмежити консумцію води, що нагадує пайкування. Воду пускається водопроводами лише в певних годинах для вжитку населення.

Департмент рільництва сповіщає, що покищо осінні збіжжя не потерпіли багато, але зате вигоріла та повяла городина. В деяких стейтах приспішено жнива внаслідок посухи, а на місце зібраного збіжжа засіяно конюшину та алфалфу, яка видає обильний збір.

ТРЕБА КОЛО 15 БІЛІОНІВ В ПЕРШИХ ЛІТАХ ПО ВІЙНІ.

БРЕТОН ВУДЗ (Ню Гемпшир). — Делеґати на Міжнародню Монетарну Конференцію прийшли до висновку, що зруйновані краї цілого світу потребуватимуть 10-15 біліонів долярів на відбудову в перших 10 літах після війни. Цим фондом мав би орудувати Світовий Банк, над створенням якого працюють делеґати дуже дбайливо. Одначе в інших ділянках праця припинилася через брак вістей з Росії. Для неї призначено в пляні один біліон долярів, які вона малаб докласти до створення банку, щоб могла опісля користати з позичок. Та совєтські делеґати зажадали більшої квоти для Росії, алє зате їх вкладка малаб обіймати менше золота. На такій трансакції Росія зискалаб тому, що хто дає вищу вкладку, мав би право до без порівнання вищих позичок. Делеґати ждуть на рішення з Москви. Від відповіди Росії залежить хід дальших нарад конференції. Делеґати є цього переконання, що заложення світового банку і збереження рівновартости гроша недопустить до світового забурення, революцій та поширення різних дивачних „измів".

НЕ ЗАПОВІДАЄТЬСЯ НА ПОБІР ПОНАД 30-ЛІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Так, як тепер уложилися відносини не буде потреби покликати до воєнної служби мужчин у віці понад 30 літ життя. Такий погляд висловив ніхто інший, а директор Краєвої Поборової Служби ген. Луїс Б. Герші у своїй промові на обіді в готелю Комодор. Герші домагається втримання постійної примусової військової служби після теперішньої війни. Кожного місяця доходить 100,000 хлопців в Америці до віку 18 літ і тому ця квота повинна бути вистарчальною для потреб армії та фльоти. Герші стоїть за те, щоб дотримати розпорядку з 1. травня 1944. р. Тоді рішено, щоб побирати до війська молодь нижче 26 літ, давати дозвіл на відложення понад 26-літним, коли вони заняті в конечних підприємствах, а окремо давати дозвіл на відложення служби для понад 30-літних.

ПЯТА ПОЗИЧКА ПРИНЕСЛА БЛИЗЬКО 19 БІЛІОНІВ.

НЮ ЙОРК. — Воєнна Фінансова Комісія, яка переводила аґітацію за Пяту Позичку, обрахувала висліди своєї праці. Показується, що з розпродажу бондів Пятої Воєнної Позички прийшло в цілому краю $18,811,000,000, отже далеко більше, ніж була вимагана урядом сума 16 біліонів. Продаж бондів в самому стейті Ню Йорк принесла $5,647,500,000, а розмет на цей стейт був призначений на $4,801,000,000. У фінансових колах обчисляють, що після зібрання докладніших відомостей Пята Позичка принесе повних 20 біліонів долярів.

ЦИРК РИНҐЛІНҐІВ В РУКАХ ЛІКВІДАТОРА.

ГАРТФОРД (Конетикат). — Внаслідок недавної пожежі цирку Ринґлинґ Бродерс і півтора сотки смертельних випадків цирк захитаний у своїм існуванню. Своякн погибших та покалічених в пожежі повносили позви за відшкодування в приблизній сумі $625,000. Щоби зберегти решткн маєтку циркового підприємства для пропорціональної виплати пошкодованим, суд настановив ліквідатора („рісівера") який адмініструє маєтком.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Америка помагає Мексикови розвинути перевозові засоби

ВАШИНҐТОН. — Секретар стейту Кордел Гол і мексиканський міністер закордонних відносин Езекіел Паділя оголосили спільно плян для розбудови системи транспортації в Мексику. Плян обертається коло наладнання перевозових засобів в Злучених Державах до Мексика вчасі війни й опісля. Досі відбувався перевіз залізницями й повітрям, а тепер ще прийде транспорт морем, бо цей транспорт був застановлений. Конференцію між обома міністрами закордонних відносин підготовили розмови окремої американсько-мексиканської комісії.

ЗА СВОБІДНУ ВИМІНУ СВІТОВИХ НОВИНОК

ВАШИНҐТОН. — Американський уряд випрацював плян для свобідної виміни світових новинок між усіми державами, ворожими так і запрязненими. Плян обіймає дві головні засади. Перша, щоб теперішні ворожі краї були приневолені подавати населенню усі новинки, які прийдуть з країв теперішних Аліянтів; друга, щоб запрязнені держави не стримували новинок між собою. Щоб це осягнути, Америка плянує міжнародню конвенцію для свободи пресових вістей.

ПІДГОТОВА ДО ПРАЦІ ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

НЮ ЙОРК. — На нарадах Українсько-Американського Допомогового Комітету, що зібрався в середу 12. липня, в готелю Пенсилвенія, пороблено приготування до зачартерування цього комітету. Водночас екзекутива предложила начерк статуту комітету, який зібрані переходили точка за точкою. У статуті передбачено два роди членів, а це активні й спомагаючі для оперття й поширення діяльности.

Екзекутива подала теж до відома свої пляни для зближення Комітету до різних інших подібних організацій та централь, які повстали з нагоди теперішної війни. Узагалі наради обертались довкруги питання, як дати тривкі підвалини для постійної української добродійно-допомогової організації, щоб вона могла виповняти не лише хвилеві завдання, але теж і завдання в майбутности.

Нарадам проводив голова д-р В. Галан, секретарював д-р П. Дубас. Крім них явилися ще на нарадах: Д-р Неоніля Пелехович-Гайворонська, Юлія Маньовська, Евген Рогач, Марія Близнак, Марія Сталена, Анастазія Настюк і Роман Слобдян. Приявними були теж запрошені представники „Свободи" й „Америки" та „Юкрейніен Вікли". Неприбувші члени Комітету оправдали свою неприсутність.

У Парижу зростає хаос

ПАМПЛЬОНА (Еспанія). — Як кажуть утікачі з Франції, що прибули до цього міста, Париж уже переходить всі страхіття обложеного міста.

У місті вічдувається страшний брак засобів перевозу. Німці заборонили їзду підземних залізниць по 10. годині вечором та обмежили їзду вдень. В місті відчувається сильно недостача поживи; кажуть, що одною з головних причин недостачі є факт, що Аліянти почали свою інвазію Европи з Нормандії, котра доставляла більшу частину харчів для Парижа. Відчувається поважно недостача електрики та світляного газу. Через місто приходять транспорти німецьких військ, а німці обмежують французів у свободі рухів, аби не підглядали військ.

Подібні умовини панують і поза Парижом. Подорож з Парижа до Еспанії, котра давніше займала ніч, тепер забирає 11 днів. По цілій Франції множаться саботажі проти німецьких окупантів, та репресії з боку німців і Петенівського уряду.

СОВЄТИ ПЛЯНУЮТЬ ЩЕ БІЛЬШИЙ РОЗВІЙ ПРОМИСЛІВ

НОВОСИБІРСЬК. — В. Г. Лоренс, американський кореспондент, котрому совєтський уряд дозволив товаришити Ерикови Джанстонови, президентови Торговельної Палати Злучених Держав, у його подорожі по промислових центрах на Уралі й в Сибірі, пише, що совєтський уряд плянує ще дальшу розбудову промислів у союзі. Задумують між іншим піднести річну продукцію стали до 60 міліонів тон, себто станути в цім згляді зараз за Америкою, котра продукує 100 міліонів тон стали врік.

Кореспондент каже, що уральський промисловий центр зріс поважно, коли туди перевезено багато фабрик амуніції з України, коли на неї наїхали німці.

ЗНОВУ ЗАПОВІДАЮТЬ АКЦІЮ ТУРЕЧЧИНИ

ЛОНДОН. — Політичні обсерватори знову добачують признаки наближаючої переміни в наставленню Туреччини до воюючих сторін. Між признаками є факт, що німецький амбасадор до Туреччини Франц фон Папен попалив документи амбасади й покинув Анкару.

ПАПА ПРИЙМАЄ НА АВДІЄНЦІЇ РИМСЬКИХ КОМУНІСТІВ

РИМ. — Міська рада Риму пішла ґремілаьцю на авдієнцію до папи з подякою за його акцію підчас німецької окупації. У групі були теж два комуністи та кількох з інших анти-клерикальних партій. Папа виголосив до них коротку промову, в котрій дав спеціальне апостольське благословенство тим, що належать до католицької церкви, та просив благословення для цілої групи.

Газети замічують, що підчас авдієнції одні приклякали й цілували папську руку, а інші тільки кланялися й подавали руку.

„СКОРПІОН". Так назвали новий британський повз, спеціяльно призначений до „замітання" підземних бомб і мін, полишених ворогом. За довгого залізного траму звисають ланцюхи, які обертаючися бють по землі та зривають земні міни. Такі повзи посуваються перед боєвою формацією піхоти й повзів, очищуючи їм дорогу.

АМЕРИКАНЦІ ПОСУВАЮТЬСЯ БЛИЖЧЕ ДО САН ЛЬО

НАЙВИЩА КВАТИРА АЛЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Передні лінії американських військ у Нормандії підсунулися на віддаль 2,600 ярдів до старинної твердині Сан Льо, і взагалі вся перша армія преноволи постійно наперед. Поступ під Сан Льо замітний тим, що ворог має по своїм боці знаменитy позицію й сильні укріплення.

На східному крилі аліянтської лінії в Нормандії британці й канадійці відбивають в околиці Каену сильні ворожі протиатаки та приготовляють дальшу загальну атаку. Німці все ще держать Мальто й Лювіні, але Аліянти заняли кілька міст і сіл.

ВОРОГ ПРО АЛІЯНТСЬКУ АТАКУ.

ЛОНДОН. — Незвичайно замітної лінії почали держатися тепер німецькі радіові коментатори щодо аліянтської офензиви в Нормандії. Назагал малюють вони аліянтський артилерійний бараж („гураґанний огонь") як щось досі небувале. Як говорив один коментатор, Аліянти перемінили всі дороги, поля, села й міста поза німецькими лініями на одно поле знищення, всіяне ямами з гарматних куль.

Має це робити на слухачів враження страшної боротьби, через яку мусять переходити німецькі вояки. Деякі з коментаторів покпивають з Аліянтів, що мовляв вони пестять своїх піхотинців, даючи їм таку артилерійну захорону та дозволяючи їм іти потім позаду механічних засобів.

НАЦІСТИЧНІ ФАНАТИКИ ПОЗА ЛІНІЯМИ.

Гаролд Дені, воєнний кореспондент „Ню Йорк Таймсу", подає, що коло невідомого нормандського сільця Ля Мофе, котре американці прозвали Мерфі, американці задержалися через два дні, бо там припадково попали фанатичні німецькі війська, які билися, хоча їх відважний опір не міг наступаючим американцям не то пошкодити, але навіть їх поважно задержати. Остаточно американці зарядили проти цих німців артилерійний огонь, котрий за кілька хвилин справився з німцями так, що як піхота пішла на село, не було вже ні одного вистрілу з машинових крісів, а тільки десьнедесь стукав „снайпер". Всі німці загинули, за вимком трьох, що попали в полон. Один з них кричав зо своєї позиції на дереві до надходячих американців, що він не німець, а поляк.

1,200 БОМБОВИКІВ БЄ ПО МІСЦІ НАРОДЖЕННЯ НАЦІЗМУ.

ЛОНДОН. — Принаймні 1,200 важких бомбовиків з американської восьмої повітряної сили в товаристві 750 боєвиків ударило в середу по Мінхені, котрий майже така сама сила бомбардувала добу передтим.

В обох цих нападах німецька летнича сила не появлялася зовсім, і рейдовикам прийшлося видержувати тільки протилетунський огонь. 24 американські бомбовики не вернули з виправи. Всі боєвики вернулися. Десять важких бомбовиків мусіло осісти в Швайцарії.

Мінхен є нині важним залізничим центром для перевозу військ і воєнних матеріялів з Німеччини на боєві лінії в Італії.

АЛІЯНТИ В ІТАЛІЇ ВЖЕ ОСТРІЛЮЮТЬ АНКОНУ.

РИМ. — Американські війська на східному секторі італійського фронту вже прорвали кількадневий застій й захопили місто Кастеліончельо, скріпляючи цим поважно свій наступ на Леґгорн. Вони находяться тепер від того міста на віддаль 8 миль.

Рівночасно британська артилерія почала вже острілювати Анкону, італійський порт на Адрійському морю, а польська піхота в тій частині фронту підсунулася до міста на віддаль 8 миль.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПОСУНУЛАСЯ 22 МИЛІ ВПЕРЕД.

ЛОНДОН. — Червона армія почала проти німецьких військ у прибалтійських краях нову загальну офензиву. За один день лінії червоної армії посунулися вперед на 22 милі та розбили ворога на 93 милі широкому фронті. Офензива загрожує німецьким військам у прибалтійських краях.

ЯПОНЦІ НА ВЕВАКУ ПРОБУЮТЬ ПРОБИТИСЯ КРІЗЬ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЗАЛІЗНИЙ ПЕРСТЕНЬ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В АВСТРАЛІЇ. — Останки 18. японської армії, ізольованої від квітня в окрузі Веваку на Новій Ґвінеї, пробують тепер пробитися силою з пастки, в котрій їм грозить голодова смерть. З первісного числа 60,000 вояків осталося тепер коло 45,000. Американська команда називає цю спробу себегубним шансом.

ВОРОГ НАСТУПАЄ НА ПІВНІЧ ВІД КАНТОНУ.

ЧУНКІНҐ. — Японські війська посунулися знову 25 миль до залізниці Кантон-Ганков у провінції Квантунґу. Китайська команда каже, що ворог уживає в атаці ґазу.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Народ, родина й фарма

В Америці можна останніми часами читати незвичайно багато про майбутнє американської рільничої господарки. Головним питанням у цій дискусії, за яке тепер найбільше сперечаються, є будучність малої фарми. Стала мала фарма головним питанням дискусії за рільничу продукцію тому, бо за американською національною традицією сільська господарка спиралася на дрібну фарму, під якою розуміється фарму, яку може обробити фармер зо своєю родиною.

Власне в американській господарці появилися останніми часами різні чинники, які вказувалиб на можливість, що ця дрібна, „родинна" фарма, що була основою „Джеферсонівської демократії" Америки, може зникнути, давши місце великій плянтації, з великим числом акрів, з дорогою машинерією, якою буде кермувати заряд, часто наймлений, за всіми правилами фабричного заряду.

Що такі тенденції в американській господарці є, не дасться заперечити. Що для них існує відповідне підложе в успіху великих бизнесових підприємств, промислових, копальняних і торговельних, теж треба признати без спору. Одначе не закриваючи очей на ці тенденції, не треба замикати їх і на інші водночас проявляючіся тенденції, що пруть у зовсім противному напрямі, себто тенденції, які пособляють дрібній, родинній фармі, та помагають їй удержатися в конкуренційній боротьбі з великою плянтацією.

Одним з перших клопотів дрібної фарми була недостача тяглої робочої сили. Війна забрала з фарм коней і мулів, а рільнича машинерія підходить більше для великих фармів. Та тепер фабриканти рільничої машинерії заявляють охоту почати зараз по війні продукувати рільничу машинерію, що надається для малої фарми.

Другою поміччю в конкуренції з великою фармою стане родині фарма електрифікація. Шість мілїонів таких фарм у краю будуть постепенно зелектризовані. Це не тільки дасть фармерам вигоду, але й зробить їх справнішими. Час, який заощадиться через те на рільничих роботах, буде можна повернути на продукцію. Електрична сила наприклад дозволить фармерови молоти власне збіжжя. Завдяки цьому він буде могти продукувати власну поживу для своєї худоби, що певно узалежнить фарму від посередників.

Третю поміч дістане родинна фарма в організації кооператив. Завдяки ім фармер буде могти купувати потрібні річи гуртом, а збувати свої продукти подробично.

Наконець, перед американським фармерством якраз тепер відкривається нове поле діяльности. В Америці почінається нова ера вживання промислово фармерських продуктів. Внаслідок війни наука хемії, в примененню до фармерства, поробила кольосальні поступи. Внаслідок цього фарми будуть доставляти для фабрик різні свої продукти як сирі матеріяли для фабрикації різних виробів.

Завдяки цим новим умовинам багато поважних людей заповідає, що родинна фарма далі задержить своє місце в рільничій господарці народу.

Справа, що вимагає вияснення

Маркіс В. Чайлдс, один з американських журналістів, що містить свої статті в більшому числі щоденників, пишучи спроводу промови Герберта Гувера на конвенції Републиканської Партії, написав був дослівно таке:

„Я припадково знаю з найліпшого жерела, що Рузвелт заявив Сталінови в Тегерані, що ми (американці) не будемо воювати з ним за Польщу".

Причитавши таку заяву, читач певно спитається, чи правдива вона. З того, що Чайлдс не подає поіменно свого жерела, ще не виходить, що вона неправдива, бо як звісно, газетярі знають інколи річи справді з достовірних жерел, хоча тих жерел не можуть виявити, раз, бо виявляти не обіцяли, а подруге, якби виявили раз, то другий раз з таких жерел нічого не дізналися, а цілдю газетярів власне є дізнаватися. Отже з тої умовини, що Чайлдс не подав жерела своєї вістки, ми ще не можемо робити висновку, що подана ним вістка неправдива. Дуже можливо, що справді так справа мається, що справді президент Рузвелт дав таку заяву Сталінови в Тегерані.

Ця заява дотикає до живого передусім всі ці мільйони людей, які найшлися на території, котру загорне Сталін від передвоєнної польської держави. Та вони ледво чи можуть добиватися розкриття правди в цій справі.

Другим чинником заінтересованим у цій справі, є польський уряд на вигнанню. Якщо це правда, що писав Чайлдс, то всі заходи того уряду на ніщо не здалися, бо чейже годі припустити, аби польські вояки, що нині воюють у Італії, могли якнебудь заважити на боротьбі за посідання східних провінцій передвоєнної Польщі, якби Америка не захотіла за ними заявитися й загрозити серйозно війною. Якщо це справді так, як пише Чайлдс, то справа східних границь для Польщі вже так якби програна.

Польський уряд очевидно про це писання Чайлдса знає, бо написано воно було в великому числі газет. Якщо він до появи тої вістки цього факту не знав, то він про нього дізнався з писання, і певно розвів у тій справі якісь розпити. Як знав давніше, то певно такі розпити робив давніше. І можна припустити не тільки це, але й те, що якби польський уряд знав щонебудь противне писанню Чайлдса, він був би певно подбав подати це в якийсь спосіб до публичного відома. Адже така вістка певно ослаблює поважно акцію за задержання старих східних границь Польщі; отже здементування її треба би передусім для польської іміграції в Америці, котра видимо сильно занепокоєна становищем американського уряду в тій справі. Якби серед польської імміграції в Америці мала принятися думка, що американський уряд справді не думає напирати на Росію щодо східних границь Польщі, то й кампанія польських імігрантів у польській справі певно виглядала би інакше, ніж вона виглядала би, якби американські поляки чули за своїми плечима попертя всеї сили Америки.

Коли отже польський уряд на вигнанню про цю справу не подає ніякого явного заперечення, то це можна вважати за певний показчик, що справа так і мається, як написав Чайлдс. Можна справді догадуватися, що президент Рузвелт щось Сталінови таке сказав,

Це можна припустити тим більше, що, за поданим Чайлдсом донесенням, президент зовсім не говорив, що це він особисто не має охоти воювати проти Сталіна за удержання старих польських границь на сході, а тільки сказав, що американці, очевидно, по закінченню війни не будуть хотіти воювати зо Сталіном за Польщу. За тими словами, президент Рузвелт малював себе тільки висловником волі американців. Отже тут і розпити властисо повинні би звернутися в тому напрямі; отже тут треба би розпитувати, чи справді по закінченні війни з Гітлером захотіли би американські війська й американська опінія в краю вести ще дальшу війну за Польщу?

Президент Рузвелт, за словами Чайлдса, ствердив тільки факт, що американці проти Росії за Польщу воювати не стануть. Чайлдс реторично питається: чи може є інакше? Чи може справді американці, звоювавши Гітлера, пішли би ще звоювати Сталіна? Чи справді американці, звоювавши Німеччину за американські інтереси, мали би ще піти воювати Росію за польські? Такими реторичними запитами Чайлдс хоче сказати, що американці справді за польські границі воювати не стануть.

Знають це американці, і знають це відай певно й поляки, так польський уряд, як і польська імміграція. І тому вони не виступили з нічим таким, що можна би пояснити як заперечення таких вісток, як ця, що її подав Чайлдс. Нагод для такого заперечення було немало, бож перебував після цього в Америці польський премієр Міколайчик. Якби він мав якийнебудь натяк на те, що ця вістка неправдива, він певно був би щось такого сказав. Те саме видно по поведінці польської іміграції. Хто слідкує за цею іміграцією, той певно помітив, що останніми часами в цій іміграції пішла сильна проти-Рузвелтівська струя. Звісно, отверто нічого проти Рузвелта не пишеться, але всі сили іміграції навертаються тишкомнишком проти нього, розголошується всіх ворогів президента Рузвелта, перемовчується його при всякій нагоді, й т. д. Певна річ, що не робиться цього з американського становища, себто взявши під увагу інтереси Америки, а робиться все це тільки з польського становища, беручи під увагу інтереси польської держави. Одиноким явним виявом цеї тенденції було розхвалювання організаторами польського конгресу в Америці великої сили польських голосів. Цим польські лідери з одного боку грозили, а з другого боку обіцювали шість мільйонів голосів тим, що стануть по їх боці. Можемо припустити, що якби президент Рузвелт дав був Польщі яке - таке запевнення щодо східних границь, то поляки були би на всі застави за нього, навіть, хочби противники Рузвелта обіцяли їм бути за те ще більше, бо чейже навіть польські політики розуміють, що воробець у жмені варта більше, ніж журавель під хмарами.

Колиб одначе справа на ділі малася все таки інакше, ніж це виглядає, тоді варта би побачити про це якийсь хочби півофіційльний натяк. Відомо, що в цій війні Аліянти не заявляли ніяких конкретних принципів для вирішування таких справ, як спір за східні границі Польщі. Кожну таку справу рішається безпосередньо розглядом заінтересованих або силу маючих потуг. Тому в даній справі могли справді зайти вже якісь розмови, і могли вже бути дані конкретні запевнення. Якщо це так, то якіб ці заяви не були, американське громадянство може себе уважати управненим їх знати.

Проф. Микола Чубатий.

Чому вживати назви „Советська Росія", а не „СССР"?

Практичний американець називає кожну річ дійсною назвою.

Урядова назва большевицько-російської держави на сході Европи й в північній Азії по українськи є Союз Соціялістичних Радянських Республик або в скороченню СССР. Коли же хтось цю саму назву подає з російська, тоді замість Р ставить С, бо слово радянський в російській мові передається Советський, отже в скороченні назва тої держави з російська є СССР.

Мимо цього кожний, хто читає англійські газети, той певно завважив, що мало американських газет вживає назви урядової, але з малими вимками американські газети по просто пишуть Совет Рошя, себто Советська Росія. Нині в часі війни інакше пишуть тільки комуністичні або комунофільські газети вживаючи урядової назви на означення Советської Росії — СССР..

Недавно навіть виринула дискусія над практичною справою звязаною з названням Советської Росії такою назвою. Маю на думці американську допомогову організацію для большевицької держави, яка по просто назвала себе Рошен Вор Реліф, а не Вор Реліф фор Сошиліст Совет Републикс. Американські комуністи висміювали українцям, яких також запрошували до одного катльока, що Рошя для американця це то саме, що СССР. Дальше твердили, що Рошен Вор Реліф обслугує так само Україну. Але ніде правди діти, таки й до нині наші люди не мають довіря, щоб в слові Рошен містилася теж і Україна, бо Росія то не Україна, кажуть наші люди.

Де причина, що практичні американці цю харитативну установу назвали по просто Рошен, що американська преса вживає таки на 80 відсотків назви Совет Рошя? Тільки в дуже невеликій мірі причини треба шукати в непоінформованости американського світа, але дійсної причини такого називання большевицької держави треба шукати в практичнім змислі американців. Американець любить називати по імени, тим чим вона дійсно є, бо цього вимагає практичний змисл. Тому й Советську Росію називає він такою назвою, чим та держава в дійсности є, отже Советською Росією, а не ніяким Союзом Соціялістичних Советських Республик. Замітне, що назви Рошя вживають на означення тої держави навіть відомі прихильники Советської Росії, ба що більше навіть урядові особи в своїх урядових енунціяціях.

Не можна підозрівати, що вони не знають урядової назви тої держави. Ні, вони її дуже добре знають, але вживають назви, яка віддавалаб дійсний зміст тої держави, яка є тільки з імени Союзом, а на ділі державою російського народу зі советським ладом отже Советська Росія. Другі неросійські народи, що живуть у цій державі, є недержавними народами або народами підлеглими російському народови так само, як були українці в Польщі. Польща також називалася Польщею, а не чим іншим, дарма, що в Польщі були теж мільйони неполяків.

Чому комуністам залежить нині на вживанні назви Радянський Союз?

Хто бував перед війною поза границями української землі, той завважив дуже цікаве явище. Так десь по році 1930, відколи то в Советськім Союзі зачала зростати хвиля російського великодержавного шовінізму, що так трагічно відбилася на долі Східної України, Советська влада всюди стала пропагувати стару довоєнну царську назву Рошя, немов свідомо відсуваючи широку урядову назву держави на бік. Назва Союз... могла ще бути добра в дома, але за границею всевладно зачала домінувати назва Рошя. Рошя все була на мистецьких міжнародних виставках. Рошя все була на наукових зїздах. Рошя була навіть в урядових виданнях призначених для заграниці. Одним словом російському урядови та всемогучим російським комуно-шовіністам залежало на тім, щоб світ вчився, що ця держава, в якій російський нарід становив тільки дрібку понад 50 відсотків всього населення, є Росією, немов однородно національною державою. Тоді була така політика; треба було, щоб світ забував, що в російській советській державі є ще хтось інший крім росіян, що насувала сама назва Союз Републик.

Ситуація змінилася основно вчас війни. Кожна війна приносить небезпечний плинний стан для держави зложеної з багато національностей. І Росія була непевна, чи вдержиться з такою масою підбитих народів, ця непевність й до нині цілком не проминула, хоч нині міжнародне становище Росії сильне. Таж істнує в Росії таке важне нерозвязане питання, як справа України. А біля української справи десятки справ інших неросійських народів. Закривати, що їх нема в Росії, то короткозоро та нерозумно. Під тим оглядом большевики куди розумніші від неодних політиків зі шляхецьким минулим. Тому вони не закривають того, що в Росії нема мільйонів інших народів, але тепер в часі війни вони постійно підкреслюють, що в Росії пануе рівність всіх народів. Ба не тільки пануе рівність та національна воля, але ця воля ще й збільшається. Таж союзні республики дістали своїх заграничних міністрів, хоч поліцай спільний. Це не є — кажуть тепер — ніяка Росія, це є союз рівних народів. Нікому в світі не треба вже інтересуватися їх долею, бо тим всім народам така ідеальна воля, що кращої подумати годі. Цеж не Росія тільки союз рівних републик. Тому тепер вічно говориться про союз, союзний і так дальше на всі заставки.

Не можна сказати, щоб та-

(Докінчення на стороні 3-тій)

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трилогії „Огнем і Кровю")

12)

— Хотілиб гуртом служити?.. Добре, хлопці, — озвався ротмістр по хвилевій надумі. — Певно, ліпше кільком односельчанам служити вкупі. Я попрошу за вас у воїнського. Кіннотчиків міг би взяти у свій полк, тільки не радив би. Вас попризначують по резервових частинах, а звідти ще невідомо, коли попалиб на фронт, може війни і не побачилиб, ну, а хто піде зо мною, — не омине перших боїв. Тож розважте, щоб лізніше не жалували.

— Що до мене — я бажав би їхати впрост на фронт, — сказав Петро. — Я в осені тільки звільнений. Не люблю дуже муштри в запасових частинах. Дадуть новобранців вчити — тільки клопіт з ними...

— Ви хіба кіннотчик?

— Так, оба з Кузьменком служили у 15-му гусарському українському полку,[7]) оба підстаршини.

— Чиж багато кіннотчиків є у селі? — питав ротмістр далі.

— З півтора десятка набереться. Києвці, глухівці, стародубці, ахтирці, катеринославці.[7])

— Добре! Коли бажаєте, поїдете всі зо мною. Будемо разом служити. Ну, а ви, Дегтяренко? — спитав третього.

— Я піхотинець, пане ротмістр, — відповів той. — Служив у 118 піхотному шуйському полку...

— Різниці нема, де ви служили. Хочете, то також поїдете зо мною. В полку найдеться місце і для вас. В піхоті, знаєте, багато гірше в час війни служити.

Дегтяренко подякував.

— Тож так, хлопці. У військовому „присутствії" я все уладжу. Перепишіть тих, що бажалиб їхати зо мною, без огляду, де хто служив, — поучував Паволоцький, — а список передасте мені ще до поділу мобілізованих. Більше ніяких потреб не маєте?

— Я ще прохав би помагати моїм дітям, — несміло заговорив Дегтяренко. — Жінка моя слаба, а батько навряд чи зможе помагати, — своїх дітей купа.

— Це вже до мене не належить, — жартом завважив господар. — Просіть пані.

— У вас троє дітей? — спитала Марія Олександрівна.

— Та троє, пані, старшому вже пятий рік. І хліба виставило би, але біда, що зібрати не буде кому. І хата не скінчена, кидаю родину у підсусідах.

— Найкраще нам, Петре, — сказав Кузьменко. — Не маємо ні жінок, ні дітей. Журитися не маємо за кого, та й за нами ніхто не плакатиме.

— Тож у вас стара мати!

— То що... Маю братів, сестер, засіватимуть землю для матери, а й вона не любить без діла сидіти, поки руки служать.

— Будьте спокійні, не журіться родинами, — заговорила Паволоцька. — Хто буде чого потребувати — помагатиму. А думаю, що й уряд даватиме хоч невелику допомогу родинам мобілізованих, бодай біднішим. До зими закінчимо і вашу хату, Дегтяренко.

— Дай вам Боже здоровля, пані, — вклонився Дегтяренко.

— Отже, хлопці, — зажартував ротмістр, — нам зостається журитись, щоб часом царські сухарі не сплєснілі. Правда, Петре?

— Як би то всі пани хоч трохи були подібні на вас, не було би ще біди на світі, — озвався той.

— Щож, ми повинні жити по братськи і помагати біднішим. Миж діти одного народу. Чи то якась заслуга, що одні родяться в упривилейованій клясі, а інші ні? Часи, коли дворяни уважали себе за якусь білу кість, за блакитну кров, уже минули. Тепер треба бути шляхотним не тільки по походженні, але й духово — шляхото обходиться з людьми. Досить, що з нашого селянства душить соки служила шляхта, нам чужа. Родова шляхта мусить з селянством заприязнитися, помагати йому, тим показати різницю між паном родовим і вискочкою-службовцем. На жаль, так не діється... Заливають добре селянам і служилі, і родові... Не дивниця, що селяни повстають проти шляхти взагалі, не розбираючись, хто винен, а хто ні...

— Тай селяни вміють відплачуватися, — перервав Кузьменко.

— То то й біда, що вміють, а пізніше покутують...

— Селянам землі замало, — вмішався Петро. — Через те і розрухи вибухають.

— Ніхто не заперечує, що мало, — продовжував Паволоцький, проходжуючись по кімнаті. — Та нехай би котрий будь поміщик попробував віддати землю селянам. Знаєте, що з ним булоб?

— За „древратний образ действія" на заслання попав би.

— Молодець! Російські закони знаєте! — похвалив Петра господар. — Тож бачите, — продовжував, — шляхта не так вже й винна в безземельности селян. Винен уряд, державна дума, а там еж і селянські представники. Чомуж не проведуть аграрний закон? Та поживемо, побачимо. Багато про це можна говорити, а нам часу нема. По війні селяни дістануть землю, це певно. Коли реформи не проведуть зверху, то низи піднімуть розрухи і візьмуть те, що їм слушно належиться. Війна принесе великі зміни і для нашого народу...

Делегати зібралися відходити.

Тож не забудьте переписати всіх, — напоминав ще раз господар. — Але! Будь ласка, скажіть економови, щоб коні були готові на пяту рано. Завтра, чи то вже сьогодні, побачимося у повіті.

(Дальше буде).

[7]) Це все дійсні назви кінних полків. Вся регулярна російська кіннота і по традиціях і по складу була українською. Виняток по традиціям творили всього сім полків, не так давно сформованих. Українських історичних полків було: гусарських 16 із всіх 18, уланських 15 із 17, і драгунських 18 із 21.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВІДНОСНО АНГЛІЙСЬКИХ СЛІВ ПО УКРАЇНСЬКИ

Американська „Свобода" завдала собі багато труду, щоб установити писемні правила транскрипції англійських слів по українськи. Справа таких правил виглядає на легку річ, але коли прийдеться покласти такі правила на папір, тоді зустрінемось з великими трудноцами, а майже й неможливістю.

Для кого потрібно таких правил? — спитає читач. Та для нікого іншого, як для самих працівників пера й редакцій! Бо фармер в Канаді, а робітник в Америці не потребує жадних писемних правил, щоби висказати свою думку, що він їде до Вуніпеґу, чи Чікаґо.

Зі своєї практики знаю такий факт: Девять літ тому написав я статтю до „Діла" у Львові, і як звичайно буває, подав на листі місцевість, Лос Анґелес, звідки я вислав статтю. На моє превелике здивовання побачив я в „Ділі", що місто Лос Анґелес редакція переписала ЛО ЕНДЖЕЛС. Я сейчас знова написав до Львова, і вказав їм на факт, що це місто вимавляється зовсім так, як латинкою написано, а то: Лос Анґелис (коли мова про Лос Анґелис, то треба замітити, що мехіканці вимавляють його Ловз Анґелйз; дехто вимавляє Лос Енджілс, а правильна вимова, якої уживають радіові станиці, є Лос Анґелис).

„Свобода" у своїй статті з 27-го червня твердить, що: „На наш погляд, в основу української транскрипції англійських слів може лягти тільки засада транскрипції за звуками". Таке твердження є лише наполовину правдиве. Цілою правдою одначе є, що лекше буде написати анґлійське слово по українськи, коли ми окрім вимови слова, що й знаємо, як воно по анґлійськи пишеться. Коли ми не знаємо, як написати приміром WINNIPEG, то за самим слухом вимови слова ми моглиб написати WYNYPEK, а такого слова (чи міста) в Канаді немає.

Подібне можна примінити до слова Шікаґо (CHICAGO), яке самі американці вимавляють „Шікаґо" і Чікаґо", а у краї́ні пишуть це місто „Шікаґо" або „Шикаґо". Одного разу дістав я листа з Черновець з адресою SHIKAGO, бо редактор бачив, як по українськи я написав Шікаґо..

З WASHINGTON така сама трудність. „Діло" все писало „Уешінгтон" і я ніколи не міг відгадати, де взяли вони такого куріоза. Тепер справа виклярувалася, бо „Свобода" у своїй статті з 27-го червня зацитувала Юліяна Бачинського, що то він писав це місто „Уешінгтон". Отож ціла ріжниця поміж „Ділом" а покійним Бачинським була буква г і ґ. А тимчасом місто (слово) WASHINGTON требаби писати зовсім так, як пишеться латинкою: Вашінгтон. Коли так напишемо по українськи, тоді ніхто не перекрутить цього слова.

Вже інша річ з такими словами, як TUCSON, яке треба вимавляти Тусан. Але щоби не мати клопоту з цими словами, тоді треба би писати їх по українськи Туксон, Арізона (а не Аризона!).

Така сама історія зо словами Галівуд (хоч декотрі наші редакції пишуть Голивуд, а це є зле, бо слово Галівуд походить від слова HOLLY, а не слова HOLY чи HOLIDAY.

Наші призвища також пишемо по анґлійськи, як кому до вподоби. Памятаю, що проф. Іван Боберський вічно підписувався по англійськи BOBERSKYJ, а анґлієць вимавляв це слово Боберскидж. Це було взято з Галичини, де буква J рівналась українському й, але тут в Америці буква J рівнається висловови джий. Я завважав, що проф. Микола Чубатий рівнож підписується CZUBATYJ, що буде вимавлятися Чубатидж. Щоби анґлієць немав трудноців з такими іменами, тоді треба писати їх по анґлійськи: BOBERSKEY, CZUBATEY.

Поміж 1938 а 1941 роком жив я постійно в Ню Йорк Сити. Ніхто не буде сперечатися зо мною, що є це найбільше місто цілого світу (я обїхав майже цілу кулю земську, але другого Ню Йорку ніде не подибав!). Й не є Ню Йорк найбільшим містом лише що до величини по площі (бо таким містом на світі є Лос Анґелис, яке має поверх 500 квадратових миль площини), а уважається Ню Йорк місто найбільше по багатстві, культурі, школах, бібліотеках та промислу.

В цім то Ню Йорку є безліч радіових станиць, які на своїх програмах викладають преріжні науки: поучують людей як жити; кажуть вам що їсти; куди їхати на вакації; скілько родів птахів живе на Північному Бігуні; де є море 6 миль заглубоке; чому устриці родять перли; як консервувати поживу, і чому маємо так багато розводів в Америці. А поміж цим всім була ще одна дуже цікава година, на якій один з професорів Колюмбія Університету принимав публику на інтервю, і після вимови певних слів точно відгадував звідки вони родом. Оперував він лише пятьома словами, а то: MARY, MERRY, MARRY, MARE, WATER.

Я уважно прислухувався цій програмі, але згодом переконався, що навіть професор з ніжним знанням делікатних відтінків анґлійської мови більше не вгадував, як вгадував, — хто звідки походить, лише тому, що слово „вода" вимавляв „ватер", або „вотер", чи „вадер" або „водер".

Наводжу це лише ради ілюстрації, що не все по вимові можна установити правила, як ми маємо писати Вінніпеґ, чи Виніпеґ; Вашінгтон, чи Вошінгтон. Бо звуки одної людини не будуть звуками другої людини, але писемна форма слова буде завжди незмінна!

Самий я інтересуюсь лише ґеоґрафічними назвами, а не звичайними словами анґлійської мови, як приміром пятьома повище зацитованими словами. Для себе я приняв правило, що пишу анґлійські слова по українськи й по звуку й по письмі, але пишу їх так, щоби навіть европеєць міг їх прочитати по українськи, а написати по анґлійськи (латинкою). Подаю декотрі слова, як треба їх писати в обох мовах:

Quebec	Квебек
Washington	Вашінгтон
Vancouver	Ванкувер
Yuma	Юма
Hudson	Гудсон
Mojave	Моґаве
Winnipeg	Вінніпеґ
Walla Walla	Вала Вала
Hollywood	Галівуд
San Francisco	Сан Франціско
San Juan	Сан Гван
San Joaquin	Сан Гоакін

„Свободі" требаб хіба погратулювати за добру підготовку дискусійної статті на повищу тему. Скорше чи пізніше хтось мусів би порушити цю справу. Колиж вже леди проломлені, то лекше буде працівникам пера висловити свої думки про цю справу.

Д-р Г. Ґ. Скеґар,
Галівуд, Каліфорнія.

(Примітка Редакції. — Наведені цим Шан. Дописувачем факти знаменито ілюструють всі трудноці, з якими стрічається українець, котрому при писанню прийдеться написати українськими буквами якесь анґлійське слово. З тої власне причини редакція пробувала встановити якісь правила, за якими це можна би найкраще робити. До своєї пропозиції редакція подала була вступні уваги, в котрих вона висказала погляд, що при переписуванню анґлійських слів українським письмом можна держатися або анґлійського письма або анґлійської вимови цих слів (або якоїсь комбінації цих двох способів). Потім у самій відповіді на це питання, редакція заявилася була передовсім за засаду писати за вимовою, при чому признала, що в виїмкових випадках можна би йти й за писанням цих слів.

Подані вгорі погляди Шан. Дописувача в дечому годяться з поглядами редакції, в дечому від них відступають. Як звісно, і редакція заявилася, аби столицю Америки писати усталеним уже способом за "спелуванням" по анґлійськи. І йдучи консеквентно за правилом за вимовою, редакція була би теж за те, аби писати: Арізона, а не Аризона, і за те, аби писати Галивуд, а не Голівуд. Редакція одначе не була би за те, аби писати: Винніпеґ, а писати Виніпеґ або Віпіпеґ, себто ніколи через два „н", бо в анґлійській мові майже ніколи не вимавляється подвійної шелестівки. Коли її пишеться, то звичайно тільки на те, аби знаначити, що попереджаюча таку подвійну шелестівку голосівка є коротка. При вимові слова "WINNING" не чути подвійного „н", а пишеться його два рази тільки на те, аби його відрізнити від слова "WINING", в котрім „а" є довге й читається як „ай". Тому саме й пишеться „галі" через "HOLLY", а „говлі" — HOLY. З огляду на те, що написавши по українськи дві шелестівки, ми потім бажаємо дві вимовляти, власне радиться писати в усіх таких випадках тільки одну шелестівку (як це врешті тою цей Дописувач робить, пишучи: Вала Вала, Галівуд).

Своїми увагами про слово LOS ANGELES, цей Шан. Дописувач порушив ще одно спеціяльне питання переписування анґлійських слів по українськи, а саме питання: як переписувати по українськи анґлійські слова, що походять з інших мов? Як відомо, Каліфорнія належала колись до Еспанії, і це еспанці заложили були це місто, що вони назвали побожно Анґелами (Льос Анхелес власне значить: Анґели). Колиж зчасом місто найшлося в американських руках, то американці своїм звичаєм вимовляють цю назву по своєму: Лос Анджелес. Тільки дехто з них, знаючи про еспанське походження назви й знаючи дещо по еспанськи, пробує прочитати це імя по еспанськи. Та біда в тому, що американська мова вимовляє букву "L" твердше, ніж еспанська, а що більше зовсім не має звука „х" (як в українських словах: хата, Хмельницький) і тому замісць мягкого „ль" вимовляє тверде „л", а замісць „х", вимовляє найбільше до того звуку зближений звук „г". Звідти й пішла друга вимова міста: Лос Анґелес. Всеж таки це нині рідша вимова, ніж вимова Лос Анджелес.

Колиж таке робить при вимові еспанських слів анґлійська (американська) мова, то як мала би робити при переписуванню таких слів українська мова? Чи йти нам за найчастішою вимовою в американській мові, чи за первісною мовою, в даному випадку, еспанською? Не подаючи покищо для цього ніякого правила, обмежимося тільки ствердженням тенденції: в Україні такі слова певно будуть транскрибувати за первісною мовою. (Отже тут: Льос Анхелес або Лос Анхелес), а в Америці, в Анґлії й їх кольоніях вже під впливом американської (анґлійської) мови, буде тенденція транскрибувати й чужі слова за звичайною вимовою таких слів американцями чи анґлійцями.)

Чому вживати назви „Советська Росія",...

(Докінчення зо сторони 2-гої)

ка політика Советської Росії не мала успіхів. По цілому світі, не тільки комунофіли з обовязку, але люди ідейні та розумні голосять, що в Советськім Союзі є рівність всіх народів, що там панує, як кажуть, так звана етнічна демократія. Правда та етнічна демократія полягалаб на цім, що російська мова всюди в урядах, в партії, в юніях, а мови інших народів серед пастухів десь там по селах, але відповідна аґітація своє зробила, бо є й такі, що навіть советську рівність народів або советську етнічну демократію ставлять іншим народам за примір.

А мине війна, Росія буде певна, що всі підбиті народи сидять твердо в її руках, тоді знов піде політика забувати про назву Радянський Союз, тоді знов поверне давна звичка називати цю державу тим, чим вона дійсно є, Советською Росією, або таки по просто Росією, щоб не полохати буржуїв назвою советський.

Як українцям називати цю державу?

Не лежить в інтересі українського народу поневоленого Росією помагати перед світом виробляти фікцію, що Росія це союз рівних народів. Інтерес українського народу вимагає, щоб світ знав дійсний стан, а саме, що на сході Европи істнує многонаціональна держава під володінням російського народу зі советським устроєм. Ця держава, в якій теж приневолений жити український нарід в дійсности є Советською Росією, а ніяким Союзом Соціялістичних Радянських Републик.

Нині там дійсний стан не інший як за царату, тому правильною назвою тої держави є Советська Росія.

Річ природна, що коли йде про край наших батьків та дідів ми все його називаємо Україною в такому розумінню, що це українська земля заселена в більшости українським народом, до якої то землі український нарід має повне і незаперечне право бути на ній повним господарем.

Натомісць ми не вживаємо політичної назви Радянська Україна, бо такої нема. Радянська Україна насуває думку, що істнує Україна під Советами як окрема політична одиниця з устроєм рад, себто, що істнує й то не на папері, але в дійсности, окрема українська союзна република. А це вже не є правда. Вживаючи назви Радянська Україна ми тільки помагалиб ширити баламуцтво і поміж українськими людьми й поміж чужими, що читають українське писане слово. Річ природна, що нашим горячим бажанням , як і кожного сина української землі є, щоб така Радянська Союзна Република дійсно істнувала, нехайби навіть була й радянська і соціялістична. Так одначе не є, тому й тої казьонної назви ми не вживаємо. Її на всі заставки пропаґують нині комуністи, щоб закрити дійсний марний стан українського народу в Советській Росії.

АМЕРИКАНЦІ ПРУТЬ НАПЕРЕД. — Карта показує, як американці атакують Сан Льо, центральний німецький бастіон у Нормандії. Британсько-канадійські сили очищують тимчасом гнізда ворожого опору в околиці Каену. Німці ставлять фанатичний спротив далі на полудне, коло ріки Орн.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ВИЛКС-БЕРИ, ПА.

Ювилей У. Н. С.

Ювилейне свято У. Н. Союзу відбулося в Вилкс-Бери завдяки відділам чч. 29, 48, 99, 223, 278, 282 і 319. Як звичайно, найтяжчим завданням було зібрати відділових урядників на спільні збори і вибрати ювилейний комітет. До комітету ввійшли Г. Герман предсідник, Лука Худоба заступник предсідника, Мих. Лизогуб секретар, і Іван Мельник касієр. До контролі ввійшли: Василь Валіґун, Катерина Лукач і Іван Потічко. Комітет взявся негайно до праці і поробив приготування до вшанування золотого ювилею У. Н. Союзу концертом і обідом.

В неділю рано, дня 18-го червня, відправив о. І. Кутський панахиду за померших членів У. Н. Союзу, а в полудне зійшлися гості до просторої салі Української Школи на обід і концерт. По відспіванню американського гимну о. Кутський провів молитву. Підчас обіду присипували Союзові діти з української школи. Тому, що Сестри Служебниці мусіли відїхати перед концертом, програмою проводила панна Ендрик, що теж відспівала дует з панею Ґаль.

В імени комітету привитав гостей професор Гр. Герман, згадуючи про оснувателів У. Н. Союзу і про велике число молодих членів, що служать у збройних силах Злучених Держав. Він покликав на тостмайстра п. А. Завойського, місцевого українського адвоката і члена відділу 48.

З бесідників перший привитав гостей о. совітник І. Кутський, парох української католицької церкви в Вилкс-Бері, і головний урядник Провидіння. Він зазначив, що кожний повинен бути гордим, хто є членом орґанізації, що має тільки заслуг як Батько Союз, і пожелав урядникам і членам успіху в дальшій праці.

Повітовий суддя п. І. Апонік ґратулював Ювилятови і підніс заслуги українців по обох сторонах океану в теперішній війні. Головний контрольор, п. Дмитро Капітула, переповів історію У. Н. Союзу з власного досвіду. Від громади в Гановер, де є відділ 29-тий, передав привіт о. декан М. Олексів. Посадник міста, Mayor CON McCOLE, привитав гостей і вказав на поступ колишніх іміґрантів, що мали найтяжчі умовини, бо не знали анґлійської мови. Від литовців промовляв п. М. Зуюс, редактор литовського тижневика „Гарсас". Покликуючись на приязнь між двома народами, він пожелав українцям успіху в змаганнях до волі.

Святочну промову виголосив головний касієр, п. Роман Слободян. Він підніс заслуги У. Н. Союзу для іміґрації і його вплив на життя українців взагалі. Ґратулюючи місцевим відділам, що сповнили свій обовязок і вшанували золотий ювилей У. Н. Союзу, він візвав урядників до приєднування нових членів на місце тих, що ніколи не вернуться.

Одержано привіт від головного радного М. Давискиби з Бостону. Ще раз забрав слово Г. Герман, щоб дати признання тим, що причинилися до влаштування цего свята, та прилюдно подякував о. Кутському за його щиру поміч. По відспіванню національного гимну гості ще довго не розходилися. Свято відбулося успішно серед гарного настрою і повинно принести корисні наслідки відділам У. Н. Союзу.

Союзовець.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ДЖАНСТОН ВЕРНУВСЯ З ПОДОРОЖІ ДО СОВЕТІВ.

НЮ ЙОРК. — Ерик Джанстон, президент Торговельної Палати Злучених Держав, вернувся домів після 8-тижневої подорожі до советської Росії. Він зупинився на короткий час у Ню Йорку перед своїм виїздом до Вашинґтону. Він не подав нічого до прилюдного відома, а заявив, що у Вашинґтоні відбуде конференцію з ґазетярами.

В СПРАВІ РЕКОРДУВАННЯ Української Пісні під проводом проф. О. Кошиця.

Подається до відома всім тим, що вислали свої замовлення на Рекордування Української Пісні, чи то на руки касієра Конґресового Комітету, чи на руки предсідника Комітету Рекордування Української пісні, що рекорди вже вислані до всіх, що мали свої замовлення. Хтоб з замовляючих до сего часу рекордів своїх не дістав, проситься звідомити про це найдальше до 15 ц. м., на слідуючу адресу:

SVOBODA
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Т. Каськів.

Custom Made Persian Lamb Coats

Хоч це виглядає не льоґічно, то фактом є, що початок літнього сезону є доброю порою подумати про зимові футра. Наприклад, у Михайла Туранського тепер знаходиться один з найкращих у цілім місті вибір шкірок PERSIAN LAMB. З цих шкірок тепер виробляється чудові PERSIAN LAMB футра.

Розумні жінки знають, що тепер найліпша пора прийти до Михайла Туранського замовити футро. Можете вибрати собі жмуток шкірок, моду котра вам пасує і через літні місяці ваше футро буде вироблене до ваших індивідуальних вимагань. Коли прийде зима, ви будете мати чудове CUSTOM MADE PERSIAN LAMB футро.

Вступіть сьогодня і переконайтеся, що у МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО купується З ДОВІРЯМ

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

MICHAEL TURANSKY
350 Seventh Ave., New York City
Between 29 & 30 Sts. 16th Floor
LAckawanna 4-0973

НОВІ ГОДИНИ:
- Отворено щодня до 5. год.
- Починаючи 3. червня Замкнено в суботу.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА... КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
влаштовує
ЛИПНЕВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1944)
В ЦЕРКОВНІМ ПАРКУ
675-681 SO. 19th STREET, NEWARK, N. J.
До танців буде приґравати перворядна орхестра
Йосифа Сніґура.
Початок у 1. годині. Вступ 35 центів.
Шановні Громадяни! Парк української прав. церкви є місце, яке найкраще надається до відпочинку по тижневій тяжкій праці, головно коли сонце немилосердно парить. В тінях дерев на зеленій траві це справдішня насолода перевести час відпочинку. Цим щиро запрошує **Коміте.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need botth.

Сушні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше суших робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні" робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформи
Цілий час або частину

ПОМИВАЧІ
ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч

Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мають принести звільнення

SCHRAFFT'S
ГОЛОСІТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
АБО ГОЛОСІТЬСЯ 5—8 ГОД. ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ДОМОВОГО РОБІТНИКА
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоситись у п-ни Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
Досвід непотрібний
ЯК
ПОРТЕРІВ
І
РОБІТНИКІВ
ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІЙНА РОБОТА
Робітники з важної военної роботи мусять мати доказ звільнення.
FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

МУЖЧИН до роботи при дереві у Тартаку в Джерзі Сіті. Найвища платня. Tel. BErgen 4-5012.

Помічників до пекінг гавзу
Stahl Meyer Inc.
1125 Wyckoff Ave., Bklyn, N. Y.
Від понеділка до пятниці

Робітників у фабриці паковання миса
Добра платня
Stahl-Meyer Inc.
1125 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y.
Від понеділка до пятниці.

Бучерів
All around pork men
Добра платня, стала робота
Stahl-Meyer, Inc., 172 East 127th St.
Голосіться від понеділка до пятниці.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК
ЦІЛОДЕННА АБО ЧАСОВА РОБОТА
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА ПРАЦЯ
ДО ЗВИЧАЙНОГО ЧИЩЕННЯ В ОФІСОВИХ БУДИНКАХ І ГОТЕЛЯХ В МЕНГЕТЕН І БРУКЛИН.
ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голосіться денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29th St., near 5th Ave.
New York City

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА И ЖІНКИ
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Цілий час або частину
ПЕКАРІ
РОБІТНИКИ В ПЕНТРІ
В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВІМ СТОЛІ
ПОМИВАЧКИ
КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНІ
Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформи
Бонус — Платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу
Робітниці в критичних заняттях мають принести звільнення
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Або голоситись 5—8 вечером
1381 Broadway (Nr 38th St), N. Y.

ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ
Добра платня,
добрі робітничі умовини
Голоситись у Miss Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y.

Жінок до паковання ковбас.
Стала робота, добра платня
Голоситись Stahl-Meyer Inc.
172 East 127th St., N. Y. C.
Від понеділка до пятниці.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНКИ
КІЛЬКА-ГОДИННА ПРАЦЯ
РОБІТНИЦІ В ПЕНТРІ
РОБІТНИЦІ В КУХНІ
11 рано до 3 попол.
5 попол. до 9 ввечер
5 днів
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

КУХАРОК
Жінок заінтересованих в куховарстві з домашним або реставраційним досвідом
Добра платня—скора підвишка
Гарний вишкіл в добрій роботі
Треба знати читати і писати по англійськи
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ЧЕМБЕРМЕЙДС
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоситись у п-ни Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

ДІВЧАТА, чуйні, досвід не потрібний, праця in air conditioned laboratory. На початок $33.80 тижнево, 48 годин. U. S. Management & Engineering Co., 401 Broadway, N. Y.

Треба розумно ставитись.

Можна почути: „Молоді не хочуть по свому говорити, бо старші сміються, коли ті якесь слово недобре скажуть"...

Деколи справді сміються. Та розберімо справу ближче.

Хтось рад по свойому говорити, але на 100 слів скаже 5 слів недобре, то всеж він говорить по українськи. Додайте до 90 добрих слів добру волю того, що говорить, а вийде 100 процент найкращої мови.

Тільки подумати: скаже хтось кілька слів не добре — сміються, а не скаже ані одного українського слова — нічого не кажуть.

Коли сміятися, то хіба з тих старших, що вміють добре по українськи, а мішають до своєї мови всякі кичені, пікчери, копики, мечики, шузи, муфовання, колованя, пейнтовання, гавзи, билдинги і т. п. („Вістник").

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні збори Тов. „Зоря", від. 69, відбудуться в суботу, 15. липня в 8. год. ввечір, в парохіяльній галі св. Юрія, 28 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — Й. Забавчук, предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори відділу 312 відбудуться в пятницю, а не в суботу, як попередні збори, з тої причини, що галя в суботу занята, і від пятниці цих зборів збори будуть відбуватися в другу пятницю по першім. Просимо всіх членів і членищь прийти в пятницю, 14. липня, в 8. год. ввечір. На зборах роздамо чеки дивіденди з У. Н. Союзу. — За уряд: Д. Дусилович, предс.; С. Завадовський, секр.

Лікування повітрям і купелями

У лічництві від найдавніших часів велику ролю грало свіже повітря чи зміна клімату (т. зв. **кліматотерапія**. Люди лікувалися пючи всякі води, купаючися в цілющих водах (т. зв. **бальнеотерапія**). Ці способи мали нераз незвичайні добрі висліди при лікуванні деяких органів людського тіла.

Кліматичне лікування.

Полягає воно на лікувальнім впливі зміни клімату на організм людини, якої тіло старається застосоватися до змінених кліматичних умовин. Через те організм людини побуджується до живішої чинности, що виходить даній людині на здоровля. Кліматотерапія полягає на цілющім діянні даного клімату, головно на шкіру людини, віддихові проводи і нервову систему. Тими побудливими чинниками клімату, що мають вплив на здоровля людини є насвітлення даної кліматичної місцевости, її теплота, вогкість, тиск повітря, ростинність та інші прикмети як вітри, ріки та ін.

Згадані прикмети даного клімату залежать від ґеоґрафічного положення даної місцевости, її положення понад рівнем моря.

Клімат краю.

З огляду на висоту положення даної місцевости понад рівень моря розрізняємо клімат **високогірський та клімат підгірський.**

Клімат **морський** має доволі холодне літо, лагідну зиму, вогке і чисте повітря і замітний сильним діянням сонця.

Лікарі поручають виїзд на кліматичне лікування особам, що нездужають на неврастенію (загальне ослаблення та хиткість нервової системи), виснаження, затяжні хвороби крови, недуги віддихових доріг, стареча неміч, конституціональні хвороби (цукровниця, артретизм, сухоти) та ін.

Недужі особи повинні порадитися лікаря, до якої кліматичної місцевости вони мають їхати, бо невідповідним добором кліматичного відпочинку недужа особа може собі навіть пошкодити.

Бальнеотерапія.

Лікування купелями, т. зв. бальнеотерапія, обіймає лікування цілющими водами мінеральних джерел, боровиною, мулом та ін. Такі лікувальні купелі діють побудливо подразнюючими шкіру, а через те і глибші органи людського тіла. Їх діяння залежне від їх хемічного складу і температури.

Цілющих вод уживаємо також до пиття, бо у деяких випадках випита цілюща вода діє навіть сильніше ніж у формі купелі.

На лікувальну вартість мінеральних вод складаються три чинники: теплота і хемічний склад. Щодо **теплоти** розрізняємо води **теплі і холодні.**

Щодо **хемічного складу** ділимо мінеральні води на 1. **радочинні** чи радонові, 2. **алькалічні,** 3. **солянки** враз з водами йодо-бромовими, 4. **сіркі води,** 5. **сірчані води** і 6. **залізноаршенікові.**

Крім мінеральних вод велику ролю в лікуванню відограє боровина, намул (шлям) і луг.

Боровина — це відміна торфу, що повстає через бутвіння ростин у вогкім середовищі без доступу повітря. Нею лікують цілий ряд недуг як запалення суглобів, ґіхт, затяжні схоріння нервів (ісхіяс, пораження), хронічні ропіння, деякі жіночі недуги, затроєння металями та ін.

Намул, якого вживають у формі окладів, це мінеральний осад, що твориться на дні моря, солоних озер та сірчаних джерел.

Луг — це рідина, яку добувають при варенню солянки. В нім згущено багато мінеральних солей, головно — кухонна сіль, соли сірки, потасу, маґнезу, вапна, йоду і брому.

Коли хтось хоче користати з кліматично-мінерального лікування, повинен безумовно порадитися лікаря, бо таке лікування мусить бути стисло індивідуальне себто спеціяльне для даної особи, і тоді лиш принесе воно побажані цілющі висліди.

АНҐЛІЙСЬКІ ЖІНКИ ПРИ РОБОТІ

ЛОНДОН, (ОНА). — Хто думає, що жінки не потраплять виконувати такої тяжкої праці, як мужчини і, що вони є менше зручні — повинен приїхати до Анґлії і переконатися на власні очі, що він грубо помиляється. Ті, що були досі тої думки, що жінка дійсно не надається до дуже тяжкої праці, можуть побачити там, як жінки продукують тяґарові ваґони, й переконатися, що жінка, хоч не так сильно збудована як чоловік, потрапить виконувати найтяжчу роботу. Там він може побачити, як жінки будують ваґони, тешуть грубе дерево, кують залізо і нютують при помочі електричного молота залізні штаби. Правда, в Америці жінки також працюють в воєнній індустрії і тяжку роботу виконують, але в Анґлії ви на кожнім кроці видите жінок при роботі. І то не лиш у воєнній індустрії, але всюди. Жінок можна бачити при роботі на залізній дорозі, в столярнях, при направі троків, в фабриках воєнної зброї, амуніції, парашутів, іншим словом кажучи, анґлійська жінка сьогодні заступила місце чоловіка в кожній ділянці промислу й виробництва. Тут працюють всі — старі, молоді і навіть підростки. Працюють без нарікання, бо вони знають, що значить війна. Це не Америка. Анґлійці вже перебули таке пекло, що як зачнуть оповідати, то аж мброз по тілі йде. Перебули в першу чергу бомбардування німецької воздушної сили, яка давалася анґлійцям в знаки до тої міри, що там де відбувалися налети нема одної родини, в котрій не булоб втрати. Тому власне анґлійці ставляться до війни серіозно, знають, що це не жарт і виконують призначене їм завдання точно, з великою увагою.

При тому треба також зазначити, що свідомість пересічної анґлійки багато вища, ніж американської жінки. Замітно це наприклад у робітничому товаристві. Коли по лекції про Америку робітниці почали ставити лекторови питання. Вони так багато знали про американську політику, про робітничі справи і загальне життя, що слухачеви могло здаватися, що він находиться не в Лондоні, а десь в Шікаґу або Ню Йорку. Наприклад, питали, як американське суспільство ставиться до роботи Мартина Дайса; чим можна пояснити те, що в Америці постійно вибирають до конґресу Гамилтона Фиша; чому ізоляціоністи нападають на президента Рузвелта і як можуть голови робітничих юній виступати проти робітничих інтересів? Видно було, що анґлійські жінки слідять за робітничим рухом в Америці краще ніж багато американок.

Хто говорив з анґлійськими робітницями в склепах, на автобусах, по фабричних заводах, в доках і на жіночих зібраннях, на того вони роблять дуже гарне враження; між ними нема одної жінки, котра ставилаб немудрі питання, або котра не вмілаб дати розумної відповіди на питання. Коли розмова ведеться про війну, то анґлійська жінка показує, що вона знає, за що саме ведеться війна, і хто за неї винуватий. Вона вже багато натерпілася і робить все, що може, аби війну скінчити. Анґлійська робітниця певна, що Обєднані Держави переможуть, що націстська воєнна машина буде розбита і, що після війни демократичні держави мусять спільними силами вдержувати на світі справедливий лад.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 2. червня 1944 р. померла в 55. році життя
АНАСТАЗІЯ РОМАНЧАК,
членица Бр. св. О. Николая, від. 106 У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.

Покійна походила зсела Поляни, повіт Кросно. Вступила до Бр. св. О. Николая і Союзу в 1927 р. Полишила в смутку 4. дітей: Михайла, Анну і Марію в Америці та сина Григорія в старім краю, котрий лишився там покінчити школу.

Похорон відбувся 5. червня з дому жалоби до української кат. церкви св. О. Николая, а відтак на український цвинтар св. О. Николая, Гігінс Ровд і Дісплейн Рівер.

В. Їй П.! Г. Дацьків, секр.

НА ПРОДАЖ
5-ФАМІЛІЙНИЙ ДІМ,
по 6 і 4 кімнати, в якім є гостинниця (Tavern). Ціна приступна. Голосіться, або пишіть: 135-6
M. SLAWINSKI
30 Canal Street, Jersey City, N. J.

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВИ ПЕЧЕЙ вуглевих, газових, нафтових, огрівачів паром й гарячою водою, як також усякі нові печі можете дістати в
STOVE MFRS CORP.,
182-186 Mulberry St., Newark 1, N. J.

Даром пробка зілля
МІЛЕРТОН LAXATIVE
Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомагання шлунка й випробували коштовні ліки й зела, а не найшли полекші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Милертон, котрих не запарюеться ні вариться, а споживається в натуральній формі. По вжитті прібки переконайтеся, як скуточно ділають в недомаганнях таких, як кваси шлунка, ґази, нестравність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомагання, котрі походять зо злого травленся. Щоби переконатися, пишіть по пробку.
Спеціяльна Оферта
по знижених цінах.
[ ] $1.00 за 1 коробку Мілертону
[ ] $1.50 за 2 коробки Мілертону
[ ] $2.00 за 3 коробки Мілертону
Питайте за зіллям Мілертон у вашій сусідній аптиці, а як там його не мають, то пишіть до:
J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,
P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.
Single package not sent COD. Small postage stamps acceptable.
Ці ціни важні лише при замовленні просто з головного офісу.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ
ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.
ШКІРНІ, НЕРВОВІ й ШЛУНКОВІ НЕДУГИ, Гемороїди й інші відходові забурення, Ниркові й Міхурові забурення, Біль у книжах, Шлункові й внутренности забурення, хронічні боляки, пухлину зелез, нервове ослаблення, ревматизм і звапиння жил. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ і ЖІНОК модерними методами зі скорою пільгою. Лучі Екс, екзамінація крови і мочі, застрики, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ $2
Dr. ZINS (28-літне заведеня)
140 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. вечц. У неділі від 9. рано до 2. попл.

НАША ЗАСАДА
Наша засада щодо особистої услуги є строга. Ми трактуємо всіх однаково, без уваги на ціну, яку родина хоче заплатити.
Особисту услугу і заінтересування даємо радо кожному, хто до нас зголоситься.
STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City — Phone: BErgen 4-5989
34 E. 25th St., Bayonne — Phone: BAyonne 3-0540

НА ПРОДАЖ ДІМ,
5 кімнат, купальня, форнес до огрівання, три курники, стайня на 3 коні, гарадж на 2 автомобілі. Сомер кічен, малий сад і 5 акрів чистої землі. Власник продає з причини слабости. 95,-
T. MELNYK
R. D. 1, Carmel Rd., Millville, N. J.

ПРОДАЮ
ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САЛУНИ, БУЧЕРНІ, ҐРОСЕРНІ
й ріжного рода бизнеси.
Полагоджую нотаріяльні справи.
Продаю ріжного рода асекурацію
PETER BARTKIW
Real Estate & Insurance Broker
Notary Public
309 E. 14. St., New York, N. Y.
Phone AL. 4-8254

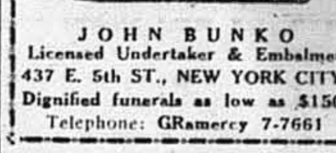
Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5066
Урядові години: Від 1 до 3 попол.; від 6 до 8 ввечір.
В неділі згідно з умовою.

БОЛІНІГ
Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болючі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болючі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операції.
Лікує згрубіння литок і котиків.
Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8:30 ввеч.; вівт. і пятн. від. 1. до 6. ввеч.; в серед. і субот. від 1. до 5. ввеч. В неділі і свята нема урядових годин
Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

$150.00 і вище ЦІЛИЙ ПОХОРОН
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низький як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
— на —
ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
й околицю
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 1004. Небезпечна ціль.

Як слон намірився вдарити його, Тарзан підняв руку й шепнув: „Тантор—Тарзан!"

Слон пізнав Тарзана та, опустивши трубу, дався Тарзанови ласкати.

Тоді Тарзан уже міг пройти спокійно крізь череду, що з кожним іншим чоловіком покінчилаб скоро.

З противної огорожі Тарзан побачив сторожа з ключами до кліток. Як пійемати його так, аби цей не зчинив алярму?